

MUSTAQILLIK YILLARIDA SAMARQAND VILOYATIDA IJTIMOY MUAMMOLAR

Djabborov Shuhrat Baxtiyorovich

Aniq va Ijtimoiy Fanlar universiteti tarix magistratura 2 bosqich talabasi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14308442>

Annotatsiya. Ushbu maqolada mustaqillik yillarida Samarqand viloyatida yuzaga kelgan asosiy ijtimoiy muammolar tahlil qilinadi. Bandlik, ta'lim, sog'liqni saqlash va infratuzilma sohalaridagi muammolar va ularni hal qilishga qaratilgan islohotlar yoritib beriladi. Muammolarni bartaraf etishda qo'llanilgan yondashuvlar va ularning natijalari haqida batafsil ma'lumotlar keltiriladi. Shuningdek, mazkur jarayonning ijtimoiy barqarorlik va rivojlanishga ta'siri muhokama qilinadi.

Kalit so'zlar: Mustaqillik, Samarqand viloyati, ijtimoiy muammolar, bandlik, ta'lim, sog'liqni saqlash, infratuzilma, islohotlar, ijtimoiy barqarorlik, rivojlanish.

SOCIAL PROBLEMS IN SAMARKAND REGION DURING THE YEARS OF INDEPENDENCE

Abstract. This article analyzes the main social problems that arose in Samarkand region during the years of independence. It highlights problems in the fields of employment, education, healthcare and infrastructure and reforms aimed at solving them. Detailed information is provided on the approaches used to eliminate problems and their results. The impact of this process on social stability and development is also discussed.

Keywords: Independence, Samarkand region, social problems, employment, education, healthcare, infrastructure, reforms, social stability, development.

СОЦИАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ САМАРКАНДСКОЙ ОБЛАСТИ В ГОДЫ НЕЗАВИСИМОСТИ

Аннотация. В данной статье анализируются основные социальные проблемы, возникшие в Самаркандской области в годы независимости. Будут освещены проблемы в сфере занятости, образования, здравоохранения и инфраструктуры, а также реформы, направленные на их решение. Предоставляется подробная информация о подходах к устранению неполадок и их результатах. Также обсуждается влияние этого процесса на социальную стабильность и развитие.

Ключевые слова: Независимость, Самаркандская область, социальные проблемы, занятость, образование, здравоохранение, инфраструктура, реформы, социальная стабильность, развитие.

KIRISH

Mustaqillik O'zbekiston tarixida yangi bosqichni boshlab berdi. Ushbu davrda mamlakat ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy sohalarida tub o'zgarishlarni boshdan kechirdi. Shu jumladan, Samarqand viloyati ham mustaqillikning dastlabki yillarida ijtimoiy muammolarga duch kelgan hududlardan biri edi. Ushbu maqolada mustaqillik yillarida Samarqand viloyatida yuzaga kelgan asosiy ijtimoiy muammolar, ularni hal qilishda amalga oshirilgan islohotlar va natijalar tahlil qilinadi.

MUHOKAMA VA NATIJA

Ijtimoiy muammolar tahlili

1. Bandlik va ishsizlik muammosi

Mustaqillikning dastlabki yillarida Samarqand viloyatida iqtisodiy islohotlarning o'tishi qiyinchiliklarni keltirib chiqardi. Korxonalarining yopilishi va yangi iqtisodiy sharoitlarga moslashuv davri aholining katta qismini ishsiz qoldirdi. Ayniqsa, qishloq joylarida bandlik masalasi dolzarb muammolardan biriga aylandi.

Hukumat tomonidan kichik biznes va tadbirkorlikni rivojlantirish dasturlari joriy qilindi.

Samarqandda yangi ish o'rinlari yaratish uchun davlat investitsiyalari jalb qilindi va chet el investorlariga imtiyozlar berildi. Qishloq joylarida bandlikni oshirish uchun agroklastlar va kooperativlar tashkil qilindi, bu esa aholini ish bilan ta'minlash imkoniyatlarini kengaytirdi.

2. Ta'lim tizimidagi qiyinchiliklar

O'tish davrida ta'lim sohasida moliyalashtirishning kamayishi va infrastrukturadagi yetishmovchiliklar ijtimoiy muammolardan biri bo'ldi. Qishloq maktablari moddiy texnik bazasining pastligi va malakali o'qituvchilarning yetishmasligi ta'lim sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatdi.

Mustaqillikning keyingi yillarida davlat tomonidan ta'lim sohasiga alohida e'tibor qaratildi. Qishloq hududlaridagi maktablar rekonstruksiya qilindi, o'qituvchilarni rag'batlantirish tizimi joriy etildi, zamonaviy o'quv dasturlari ishlab chiqildi. Shuningdek, xalqaro tashkilotlar bilan hamkorlikda maktab va oliy ta'lim tizimiga zamonaviy axborot texnologiyalari joriy qilindi, bu ta'lim sifati oshishiga katta hissa qo'shdi.

1-Jadval: Samarqand viloyatida asosiy ijtimoiy muammolar va ularni hal qilish yo'llari

Muammo	Sabablar	Hal qilish yo'llari	Natijalar
Bandlik va ishsizlik	Korxonalarining yopilishi, qishloqlarda ish o'rinlari yetishmovchiligi	Kichik biznesni rivojlantirish, agroklastlar tashkil qilish	Ishsizlik darajasining kamayishi
Ta'limdagi qiyinchiliklar	Moliyalashtirishning kamayishi, infratuzilmaning yetishmovchiligi	Maktablar rekonstruksiyasi, o'qituvchilarni rag'batlantirish	Ta'lim sifati oshishi
Sog'liqni saqlashdagi muammolar	Moliyaviy yetishmovchiliklar, kadrlar tanqisligi	Zamonaviy kasalxonalar qurilishi, mobil xizmatlar yo'lga qo'yilishi	Tibbiy xizmat sifati yaxshilanishi
Infratuzilma sustligi	Suv, elektr va yo'l tarmoqlari rivojlanmaganligi	Suv quvurlarini tortish, elektr tarmoqlarini modernizatsiya qilish	Hudud hayot sifati yaxshilanishi

TADQIQOT METODI VA METODOLOGIYASI

3. Sog'liqni saqlash tizimidagi qiyinchiliklar

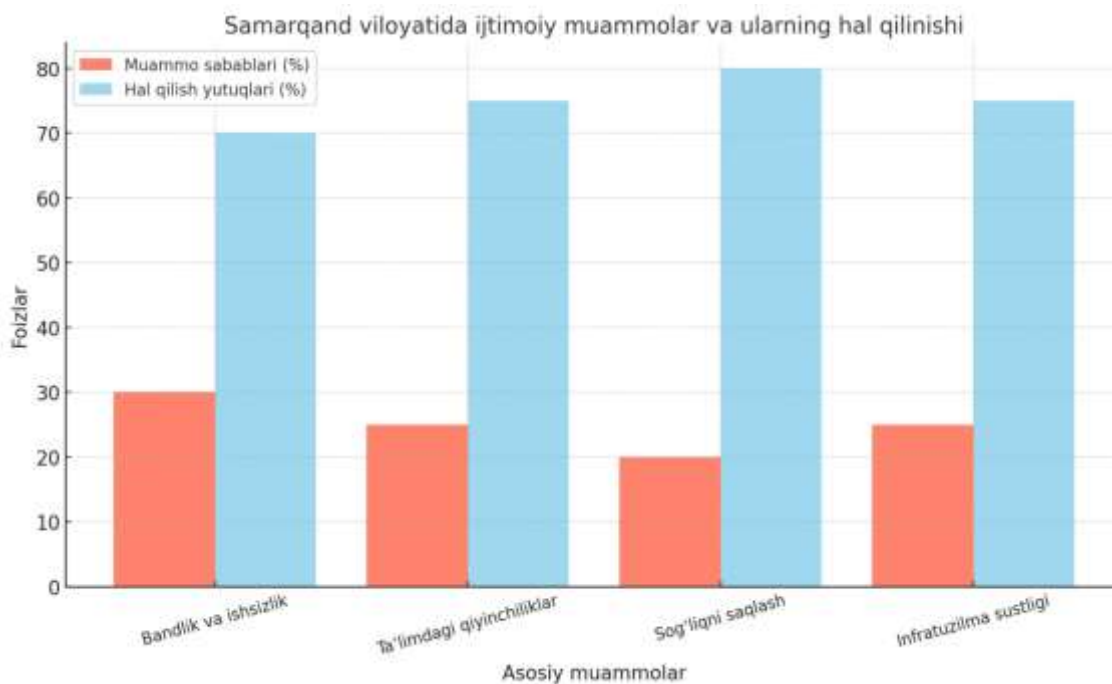
Mustaqillikning ilk yillarida Samarqand viloyatida sogʻliqni saqlash tizimida moliyaviy yetishmovchiliklar va kadrlar tanqisligi kuzatildi. Ayniqsa, qishloq hududlarida aholini sifatli tibbiy xizmatlar bilan taʼminlashda jiddiy muammolar paydo boʻldi.

Sogʻliqni saqlash tizimida islohotlar oʻtkazilib, Samarqand viloyatida zamonaviy diagnostika markazlari va kasalxonalar qurildi. Xorijiy mamlakatlar bilan hamkorlikda tibbiy kadrlar malakasini oshirish dasturlari amalga oshirildi. Qishloq joylarida oilaviy poliklinikalar tashkil qilindi va mobil tibbiy xizmatlar yoʻlga qoʻyildi, bu esa aholining tibbiy yordamga osonroq murojaat qilishiga imkon berdi.

4. Ijtimoiy infratuzilmaning rivojlanishida sustlik

Mustaqillik yillarida Samarqandda infratuzilma rivoji, ayniqsa, ichimlik suvi, elektr energiyasi va yoʻl tarmogʻi bilan taʼminlash borasida sustlik sezildi. Bu, asosan, qishloq joylarida aholini hayot sifatini yaxshilashga toʻsqinlik qildi.

Davlat dasturlari doirasida qishloq joylarida ichimlik suvi quvurlari tortildi, elektr tarmoqlari modernizatsiya qilindi va yoʻl infratuzilmasi yaxshilandi. Xalqaro moliyaviy institutlar koʻmagida qishloq infratuzilmasini rivojlantirish loyihalari amalga oshirildi. Samarqand viloyatida turizm infratuzilmasini rivojlantirish ham yoʻlga qoʻyildi, bu esa nafaqat iqtisodiy rivojlanishga, balki aholi hayot sifatining oshishiga xizmat qildi.

Quyidagi diagrammada Samarqand viloyatida mustaqillik yillarida yuzaga kelgan asosiy ijtimoiy muammolar va ularni hal qilish boʻyicha amalga oshirilgan yutuqlar tahlil etilgan

XULOSA

Mustaqillik yillarida Samarqand viloyati koʻplab ijtimoiy muammolarga duch keldi.

Ammo davlat va jamiyatning birgalikdagi saʼy-harakatlari tufayli bu muammolarni hal qilish boʻyicha muhim qadamlar tashlandi. Hozirgi kunda Samarqand viloyati ijtimoiy sohada sezilarli yutuqlarga erishdi va rivojlanishda davom etmoqda. Bandlik, taʼlim, sogʻliqni saqlash va infratuzilma sohalaridagi islohotlar viloyatni ijtimoiy barqarorlikka erishishga yordam berdi.

Bu jarayonni davom ettirish uchun tizimli yondashuv, innovatsion yechimlar va doimiy islohotlar zarur. Shuningdek, jamiyatning barcha qatlamlarini o‘z ichiga olgan keng ko‘lamli hamkorlik bu yutuqlarni yanada mustahkamlashga yordam beradi.

REFERENCES

1. Karimov, I. A. (1997). *O‘zbekiston: milliy istiqlol, iqtisod, siyosat, mafkura*. Toshkent: O‘zbekiston.
2. O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi (2023). *Samarqand viloyatining ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanish ko‘rsatkichlari*. Toshkent: Statistika nashriyoti.
3. Xolmurodov, B. (2018). *Mustaqillik yillarida O‘zbekistonda ta’lim tizimining rivojlanishi*. Toshkent: Fan va texnologiya.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining qarori (2022). "Qishloq hududlarini rivojlantirishga doir davlat dasturi haqida". *Respublika axborot byulleteni*.
5. Ahmedov, A. (2020). *Samarqandning iqtisodiy rivojlanishi: muammolar va yechimlar*. Samarqand: Universitet nashriyoti.